

Gal·les amarga els mil dies de Tony Blair

Nou mesos després de la creació de l'Assemblea de Cardiff, la promesa de descentralització de Blair ha topat amb els pressupostos de Westminster. Els números de Londres han impedit l'entrada de fons de la UE a Gal·les i han portat, de retruc, la dimissió del ministre primer Alun Michael.

Alun Michael, el fins ara ministre primer de l'Assemblea de Gal·les. Aquest laborista de la confiança de Tony Blair ha estat substituït en el càrrec per Rhodri Morgan.

Totes les travesses indiquen l'any passat el nom del laborista Rhodri Morgan com a cap visible de la flamant Assemblea de Gal·les. Amb la simpatia majoritària de les bases laboristes, aquest sexagenari amant del rugbi estava disposat a canviar el seu atrotinat Mondeo pel Vauxhall Omega amb xofer assignat al cap de govern de Gal·les. El seu carisma, guanyat a pols durant anys i panys gràcies al coneixement profund dels pobles i de la gent de Gal·les, li atorgava tots els números perquè el Labour en fes el candidat a la presidència del nou òrgan. Quan la navegació fins a l'assemblea de Cardiff Bay era més tranquil·la que mai, després d'un tèrbol escàndol gai que havia deixat fora de combat Ron Davies, l'altre gran polític gal·lès que li podia fer ombra, Morgan va rebre amb indignació la notícia que Blair s'havia tret de la màniga un "paracaigudista" provinent de Londres: Alun Michael.

La imposició de l'home de confiança de Tony Blair tenia molt de risc i fou acollida amb una tremenda oposició dels líders locals, però el líder laborista britànic no volia veure al capdavant d'un dels seus projectes de descentralització una persona "cadètica, desorganitzada i massa vella", que és com sovint ha definit Morgan.

L'aposta, doncs, era clara: o Michael o ningú, i de poc que no es va imposar la darrera opció. Segurament que mai no deu ha-

I a Escòcia..., pendents d'un català!

El ministre primer Donald Dewar comença a ser conscient que administrar la *devolution* escocesa no serà ni de bon tros el final assossegat de la seva carrera política; de fet, en aquests primers nou mesos ja ha tingut temps d'atipar-se de les crítiques de l'oposició. El pacte *lib-lab* entre liberaldemòcrates i laboristes s'ha traduït en l'abolició de les matrícules universitàries i en poca cosa més, però res no ha fet trontollar tant els fonaments de Bute House (el Downing Street escocès) com l'encesa polèmica sobre la construcció de l'edifici del Parlament a Edimburg.

El projecte de l'arquitecte català Enric Miralles, escollit el gener del 1998 entre una setantena d'opcions, passa en aquests moments el pitjor tràngol des que va rebre les lloances de Dewar. La tria

Donald Dewar. Ministre primer de l'assemblea d'Escòcia.

del futurista edifici de Miralles, definit per ell mateix com un "fantàstic conjunt situat en un indret meravellós" al centre històric de la ciutat, va començar a qüestionar-se tan aviat com el març del 1998, quan va doblar-se el pressupost inicial de 40 milions de lliures. La pluja de queixes es va agreujar amb l'anunci, el juny passat, d'un reajustament de la despesa fins a 109 milions, un pressupost que ha quedat esmicolat fa poques setmanes per les estimacions del diari *The Scotsman*, que ja parla de 230 milions de lliures. La lentitud de les obres als jardins de Holyrood, que haurien d'acabar-se la tardor del 2001, ha fet que l'oposició demani una aturada immediata del projecte, mentre els 129 diputats continuen instal·lats provi-

sionalment a la seu de l'Església d'Escòcia. Des dels conservadors minoritaris fins als influents nacionalistes de l'SNP, disposats tots dos a treure la màxima rendibilitat política de l'afer, tothom ha llançat dures crítiques contra l'executiu de Dewar per unes obres que se li han "escapat de les mans". La resposta dels laboristes, canalitzada pel president de la cambra David Steel, va arribar a final de febrer en forma de comissió especial indepen-

Alex Salmond. Cap de l'oposició a Escòcia i líder independentista.

dent, que d'aquí a unes setmanes ha de presentar un informe als parlamentaris. Aquesta era una de les mesures exigides pel líder nacionalista Alex Salmond, juntament amb l'amenaça de demanar informació sobre una xifra aproximativa de la cancel·lació de l'obra. Però no és pas solament el projecte de Miralles, que es

troba en el punt de mira de l'oposició escocesa, també els honoraris que podria cobrar per l'edifici, estimats en 18 milions de lliures (el 8% del cost final), l'han col·locat personalment en el blanc de les crítiques nacionalistes i conservadores. Malgrat aquest serial i la minsa activitat del Parlament, les enquestes revelen que la població escocesa encara es mostra majoritàriament satisfeta (54%) per la devolució de poders de Londres a Edimburg. No obstant això, per a atemperament d'independentistes i d'unionistes, un 70% creu que Escòcia formarà part del Regne Unit el 2007, tres segles després de la Union Act amb Anglaterra. A. B. / M. C.

ver passat tants nervis com la nit electoral del 6 de maig, atès que la designació d'última hora només el feia aspirant per la circumscriptió del Mid and West Wales, i va guanyar l'escó per un marge de vots molt just, sota l'atenta mirada dels seus opositors interns i externs, que ja es fregaven les mans per una situació ridícula com aquella.

Parlament de fireta. D'aleshores ençà, el primer govern autònom de Gal·les no ha estat

un camí de roses. La dura oposició dels nacionalistes del Plaid Cymru, segona força amb 17 escons, ha desgastat un executiu laborista que ha hagut de fer mans i mànigues amb els seus 28 seients, insuficients per a la majoria absoluta. L'aprovació de la gratuïtat de proves per a la vista amb l'objectiu de reduir els accidents de trànsit, principal resolució adoptada fins ara, no és una mostra d'alta descentralització i tampoc no va suscitar gaires desavinences en una cambra

conscient de les seves minses competències.

Els problemes han arribat, sobretot, quan s'ha començat a parlar de diners reals. Gal·les és una de les quatre regions del Regne Unit que té l'estatut d'Objectiu 1 per a rebre ajuts per al desenvolupament de la Unió Europea, però topa amb el condicionant que Londres hauria d'ingressar una quantitat equitativa de diners a les arques comunitàries. I en aquest punt els "contactes" de Michael amb el poder central han

Edifici on es reuneix l'Assemblea de Gal·les. Els nacionalistes gal·lesos del Plaid Cymru, hi tenen 17 escons i són la segona força de la cambra. En aquest temps han fet una dura oposició que ha desgastat molt els laboristes.

fet figa. Agafant-se al control de la inflació, la negativa de Blair ha significat, de moment, la pèrdua de 1.200 milions de lliures, que s'afegirien als 8.000 milions que sumen el pressupost anual de l'administració autònoma.

A conseqüència d'aquesta decisió, Blair ha hagut d'encaixar el primer revés seriós en política autonòmica dels primers mil dies de govern, amb la dimissió forçada del seu protegit, amenaçat per una moció de censura de tota l'oposició nacionalista, liberal-

demòcrata i conservadora. Precedits aquests moviments d'un resultat desastrós per als laboristes en les eleccions parcials de Ceregion una setmana abans, el tancament de files al Partit Laborista per minimitzar aquest resultat ha anat seguit de l'efecte contrari, és a dir, de la reobertura de velles ferides entre centre i perifèria. Però ara, a Blair, no li ha tocat cap més remei que recórrer a Rhodri Morgan, que si ha perdut un xic de l'empenta i de la popularitat que tenia l'any passat, en-

cara és una figura clau del Labour gal·lès. Amb la cua entre cames, Michael se n'anava advertint al seu substitut que es mirés l'esquena per garantir-se una governabilitat estable –referència a l'estratègia política del Plaid Cymru, “més interessat a fer mal als laboristes que no a assegurar l'èxit de l'assemblea”–. Amb un estil més desimbolt que no el seu antecessor, Morgan ha promès una actitud “fortament independent” de Londres, i governar “sense ningú a dins i ningú a fora”. Sense coalicions i sense exclusions.

No és gens clar que aquest sigui el remei perquè Londres claudiqui en la qüestió dels fons addicionals. Blair té, al cap i a la fi, l'última paraula. El primer ministre ha topat amb un seriós escull a Gal·les, que desautoritza el seu as de la descentralització. Això coincideix, a més a més, amb les hores més baixes de l'Acord de Divendres Sant a Irlanda, amb geus convulsions entre el laborisme en minoria i la resta de partits del Parlament escocès (vegeu quadre) i amb la campanya de Blair per imposar Frank Dobson com a candidat a la batalla de Londres en lloc del popular Ken Livingstone. L'amo del número 10 de Downing Street hauria de prendre nota de l'experiència gal·lesa, si no, l'invent de la descentralització regional i local li pot esclatar a les mans.

Albert Balanzà / Martí Crespo

[EDICIONS DE LA MAGRANA]

SANT JORDI 2000

Novecento Alessandro Baricco

64 pàgs. 1.000 ptes.
Una història sorprenent, de l'autor de *Seda*, que ha inspirat la pel·lícula *La llegenda del pianista en l'oceà*.

Sòniexka Liudmila Ulitskaia

96 pàgs. 1.400 ptes.
Una de les veus més importants de la narrativa russa actual, ara en català. Una novel·la esplèndida, commovedora, premiada a diversos països.

